

MŪSŲ

LIETUVA

NOSSA LITUÂNIA
 Caixa Postal, 4421
 01000 São Paulo, SP
 Diretor Responsável:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
 Redator: Jonas Kidykas
 Administrador: Jonas Bružikas
 METINĖ PRENUMERATA: 25 kr.
 Paskizas numeris: 50 ct.

NR 41 (1963) 1972 M. SPALIO-OUTUBRO 12 D. R. JUATINDIBA 20 - 03124 SÃO PAULO, ESP. TELEFONE: 273-0338

APLANKYKIT GRAŽIĄ MŪSŲ PARODĄ

Estu, latvių ir lietuvių didelė paroda bus Praça Roosevelt, Salão Portinari, prie Con - olação bažnyčios. Įeiti iš R. Augusta pusės. Paroda prasidės šį penktadienį, spalio 13 d. ir pasibaigs sekmadienį, spalio 22 d. Ją lankyti galima kasdien nuo 14 iki 22 valandos. Įvairios programos bus vakarais 20 valanda.

LIETUVIŲ VAKARINĖS PROGRAMOS:

Penktadienį, spalio 13: 19.30 val. parodos atidarymas.

Šeštadienį, 14 d. 20 v. rankdarbiai, audimas, margučiai, šiaudinukai eglaitėms.

Sekmadienį, 15 d. 20,00 v.: Tautiniai šokiai: „Nemunas“

Pirmadienį, 16 d. 20 val.: Lietuvos vaizdu skaidrės.

Antradienį, 17 d., 20 v. Skaidrės apie S. Paulo lietuvius ir Jaunimo Kongresą.

Trečiadienį, 18 d. 20 v. Lietuvių muzika, kanklės ir kita.

Ketvirtadienį, 19 d. 20 v. lietuviški valgiai

Penktadienį, 20 d. 20 v. Lietuvos vaizdu skaidrės.

Šeštadienį, 21 d. 20 v. Liaudies dainos, vadovaujant „Aušros“ chorui.

Sekmadienį, 22 d. 20 v. „Lietuvių Katalikų Bendruomenės choras ir parodos uždarymas.“

Panašias programas turės estai ir latviai.

Eksponatų parodai dar pateikė ar paruošė: Ona Plečkaitytė ir Ona Butauskienė iš Bom Retiro, Lišauskų šeima, Casa Verde; Augustaičiai iš V. Formosos; M. Makaravičienė, Utinga, J. Valavičienė, Planalto Paulista, Ž.

Jūraitytė ir R. Jūraitis, Barra Funda, N. Pupienytė-Mikalkėnienė, Moóca, M. Skadas, V. Industrial: Remenčiai, Guarujá, Steponaitienė, Santos

PABĖGO IŠ LIETUVOS

O Estado d. S. Paulo įsidėjo šią nuotrauką su tokiu paaiškinimu:

Lietuvis advokatas Zigmantas Butkus su šeima pagaliau pasiekė Jungtines Amerikos Valstybes ir paprašė suteikti jam politinio pabėgėlio teises. Jam teko ilgokai pakeliauti po Europą bemėtant pėdas, kad nepagautų sovietų saugumiečiai. Butkus nori apsigyventi Čikagoje.

Bene bus pirmas atvejis, kad pasisekė pasprukti iš Lietuvos visai šeimai.

Tikimės greitu laiku gauti daugiau žinių iš lietuviškų šaltinių.

UŽSAKYKIT „MŪSŲ LIETUVA“ SAVO GIMINEI AR DRAUGUI. JI KAS SAVAITĘ PRIMINTŲ JAM JUS !

BRAZILIJA

Pramatoma, jog šiais 1972 metais pajamu bus dviem bilijonais su virš daugiau, negu tikėtasi. Todėl federalinė vyriausybė paskyrė papildomu lėšų transporto ir krašto apsaugos ministerijoms.

SOVIETŲ RUSIJA

Šiomet nepaprastai blogai užderėjo Rusijai ne tik kviečiai ir kiti grūdai, bet ir bulvės. Visa bėda sumetama ant buvusios labai sausos vasaros. Bet negi tokioje milžinišku plotu Rusijoje visur buvo sausros? Kodėl ir pernai ir užpernai jau pirkto javus iš Kanados ir USA? Juk būva dideliu sausrų ir Amerikoje, tačiau ne visoje. Vis kurios nors šalys užaugina tiek, kad pakanka ir atlieka visam kraštui išmaitinti ir dar atsargų sandėlius prisikrauti. Jei tame „pažangiausiame“ pasaulio socialistiniame rojuje nebeįėjusia nė bulviu pakankamai užsiauginti, tai kas nors yra tikrai netvarkoje.

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

ČILĖ

Prez. Allende suvalstybino visa vario eksporta. Krašte jaučiam, maisto stoka. Moterys vakarais eina į gatves su puodais ir keptuvais bei samčiais rankose ir juos daužydamos „kelia didžiausia triukšma, ir šaukia „Maisto maisto“.

Prez. Allende nepakenčia opozicijos kritiku. Uždarė kaikurias radio stotis ir viena kita laikraštį. Girdi ne skleidžia šmeižtus, kursto žmones. Tokios taktikos griebiasi visur komunistai, norėdami pasiglemžti valdžia. Yra didelis komunistinio perversmo pavojus ir Čilėje.

PARYŽIUS

Jau kelinta savaitė nenutyla gandai, jog Paryžiuje vykstančios Amerikos de- rybos su Vietnamo komunistais pradėjusios duoti rimtų vilčių, jog gana greit busias galas tam nelemtam karui. Taip kalba amerikiečių delegacijos kai kurie nariai. Komunistai bando tai nu- neigti. O kovos Vietname siaučia kaip siautusios.

PAVERGTŲ LIETUVŲ

Lietuvos archeologai tyrinėjo Dūkštų apylinkes, apie 40 km. už Vilniaus, ypatingai Brodeliškių piliakalnį, kuris buvo lietuvių protėvių naudojamas, maždaug 2.500 metų. Prieš tūkstantį metų ten jau stovėjo medinė pilis.

Kultūros Barai žurnale, leidžiamas Vilniuje, aprašytas Adolfas Majauskas, kuris būdamas 19 metų amžiaus, nelaimėje tapo aklas, o būdamas gabus muzikas, vadovavo Baisogalos styginiui orkestrui, mokė aklus vaikus muzikos ir dar dabar, būdamas jau senelis, koncertuoja kaimo kapelose.

Iš lietuvių liaudies meistrų kurie dirbo akmenio skulptūras, tėra žinomi trys Gediminas, Raudonikis ir Steponas Gailevičius (1815-1885), kurio antkapiai ir statulos tebestovi Ukrainuose, apie 16 km. nuo Mažeikių.

Lietuvoje esamais viso 52 liaudies universitetai su 1879 fakultetais ir 160.600 mokinių, dauguma suaugusių žmonių. Pedagogijos fakultetų yra 820-tyje vietovių su 77 tūkstančiais klausytojų. Sveikatos apsaugai skirta 341 skyriai su 23.500 mokinių.

Architektas Vytautas Čekanauskas suprojektavo kartu su V. Brėdikiu Lazdynų gyvenamąją sritį prie Vilniaus. Jo darbai yra ir Vilniaus parodų rūmai ir Kompozitorių rūmai sostinėje.

Jau dvejis metus kasinėjamas Maišiagalos piliakalnis, 28 km. nuo Vilniaus Ukmergės pusėn. Aptikta daug XIV-XVI amžių liekanų, įskaitant grūdų, puodų šukių, žemdirbystės įrankiai. Manoma, kad pilimi daug naudojosi Algirdas.

Vienas iš didžiausių Lietuvos piliakalnių, turįs net 2 hektarų aikštę, yra Bražuolėje, netoli Trakų. Dar nėra iškasinėtas.

Nidoje 1888 metais statytoje evangelikų bažnyčia dabar yra etnografinis muziejus, kuriame išstatyti žvejų įrankiai, drabužiai, vėtrungės, seni kryžiai. Jame būna ir koncertų.

Savo skyriuje „Lietuviai užsienyje“ mėnesinis Lietuvoje einas žurnalas Kultūros barai rašo: „Kolumbijoje gyvenantis prof. Jonas Kaseliūnas pabrėžia, kad prie jaunimo nutautinimo daugiausia prisideda katalikybė, nes lietuvių kilmės kunigai ir vienuolės tiesiog draudžia vartoti tėvų kalbą ir verčia melstis svetimomis kalbomis.“

Lietuvių liaudies kultūros paminklų yra ir įvairiuose Lenkijos muziejuose: Varšuvoje, Krukovos etnografinis mu-

ziejus, Sreniavoje, Torūnės, Vroclavo, Suvalkuose (dabar priskirti Lenkijai), Baltstogėje; Olštineke yra net pavyzdinė sodyba. Punske yra pačių lietuvių suorganizuotas muziejus.

Olimpiniuose žaidimuose Lietuvos sportininkai laimėjo sekančias vietas: Nijolė Sabaitė moterų 800 metrų bėgime antrą vietą (sidabro medalis) per 2:00,89; vilnietis Vladas Česiūnas (su J.Labanovu) dviviečių kanojų irklautojas per 3:52,60; Modestas Paulauskas rinktinės kapitonas, su komanda aukso medalį krepšinio rungtynėse.

LAISVAME PASAULYJE

Ana Maria Andziulis Buenos Aires universitete gavo architektės diplomą, dalyvauja architektų sąjungos SUMA redakcijoje (vyriausia redaktorė yra lietuvė arch. Vilčinskaitė).

Rugsėjo 16 Argentinos Lietuvių centras suruošė Jaunimo 1972 pavasario sutikimo šventę, kurioje dalyvavo Gražina Jakavičiūtė, TV dainininkė ir modelis.

Buenos Aires Dr. Vinco Kudirkos SLA rūmai ir dr. Jono Basanavičiaus ALC pastatas atnaujinami lietuvių architektų Antano Muškėto.

Anicetas Sprindžiūnas su šeima laimėjo Vokietijoje Darmštado miesto „1972 metų šeimos“ titulą, su tūkstančio markių (apie 1.800 kr.) premija, ir aukso medalių.

Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje yra 33 apylinkės, kuriose įsirašę 952 lietuviai.

Berisso „Nemuno“ draugija suruošė savo metinę šventę rugsėjo 9 d. Buenos Aires apylinkėje.

Sovietų Sąjungos automobilių 3.000 km lenktynėse pirmą vietą šiais metais laimėjo kauniečiai broliai Kastytis ir Arvydas Girdauskai; kitoje klasėje antra vietą (bronzos medalis) pasiekė kauniečiai S. Brunzas ir R. Repčinskas.

Olimpiniuose žaidimuose nelabai sekėsi Rimantui Plungei ir Kęstučiui Šapkai - savo srityse pasiekė tik trylik-tas vietas. Romualdas Bitė pateko į lengvos atletikos finalą.

Modestas Paulauskas jau šešta kartą tapo Lietuvos sportininku Nr 1 Klaipėdietis, būdamas 17 metų, jau 1962 metais buvo Lietuvos krepšinio čempionas, keturis kart tapo Europos čempionu (1965, 1967, 1969, 1971) Dėsto fizini auklėjimą Kauno politechnikos institute.

Rugsėjo pradžioje Buenos Aires katedroje įvyko pavergtų tautų pamaldos. Vadovavo kardinolas Antonio Caggiano. Dalyvavo ir lietuviai.

Europos Pasauliečių Apaštalavimo suvažiavime rugsėjo 1-3 Birutė Venskuvienė iš Prancuzijos kalbėjo apie dabartinę padėtį Lietuvoje.

Naujosios Zelandijos Lietuvių Bendruomenė paskleidė informacinį raštą anglų kalba apie Lietuvą, į kurį atsiliepė Wellingtono arkivyskupas kardinolas, Pasauliečių katalikų koordinacinis komitetas ir kiti.

Čilėje, Santiago mieste, yra valstybinis Igno Domeiko vardo muziejus, pavadintas pasaulinio garso mineralų mokslininko vardu. Ten gyvena ir panašioje srityje dirba jo sūnus Kazimieras ir kiti giminės. Domeika buvo pirmuoju Čilės valstybinio universiteto rektoriumi.

Pirmasis lietuvis lakūnas JAV-se buvo Jonas Vilkaitis, kuris skraidė 1908 metais.

I M. Dainavos ansamblis ir talkininkai dainavę 4-je Tautinių sokių šventeje su muziku Alvydu Vasaičiu priekyje. Nuotr. Ž. Degučio

APIE PILIS IR KUNIGAİKŠČIUS

Paskutinių kelerių metų bėgyje Lietuvoje išėjo keturios istorinės knygos, idomos tiek savo turiniu, tiek pačiu jų išėjimu ir knygnus ir šeimas: M. Jučo „Nuo Krėvos sutarties ir Liublino unijos“ (1970), J. Jurginio redaguota „Lietuvos pilys“ (1971), B. Dundulio „Lietuvos valstybės susiformavimas“ ir Lietuvos užsienio politika XV-XVI amžiais

Kai Nepriklausomos Lietuvos laikai vos ne vos šviesiau minimi negu prieš 20 metų, šalia sovietų įpiršto „buržuazinių nacionalistų valdymu“ pravardžiavimo, tai Lietuvos istorikai patys, o dar ir sekdami paties jaunimo susidomėjimą senovės Lietuvos valstybe (Didžiąja Lietuvos Kunigaikštyste), studijuoja įvairius šaltinius ir plačiai svarsto Lietuvos valstybingumą bei ryšį su anų laikų kaimynais, jų tarpe rusais.

Sovietinis spaudimas verčia kiek galima daugiau „surusinti“ Lietuvos istoriją, lygiai kaip valdžia stengiasi rusinti Lietuvių tautą panašiais būdais kaip caras tai nesekmingai varė per 120 metų. Tai matosi ne tik istorijos knygose ir vadovėliuose, bet ir grožinėje literatūroje. Pavyzdžiui, Ievos Simonaitytės „Aukštųjų Šimonių likimas“ kai kur pataisytas: išimtas 1936 metų laidoje buvęs epilogas, kuris į skaudų vokiečių valdomos srities lietuvių šeimos šimtmetinę kančią įneša 1918 metais paskelbtos nepriklausomybės šviesą; vietoj žodžio „maskolis“ sakoma „rusas“ vietoj „Tai Dievo valia, tai Dievo valia“ rašoma „Tai Dievo valia - argi? „Ar Tau ten Rusijoje negera gyventi“ pakeista į „Ar tolimoje šalyje negera gyventi“.

Lietuvos archeologai kai kuriuos piliakalnius ir pilių griuvėsius atkasa pirmą kartą, vykstant ir į senasias prūsų žemes, (dabar tiesiai Maskvai priklausančias) buvusių lietuvių genčių gyvenviečių tyrinėti, iš archeologinio ir etno-

loginio taško tiriamos Lietuvos žemės, dabar priskirtos Lenkijai ar Gudijai. Vienu žodžiu, susidomėjimas labai didelis, knygos istoriniai gan tikslūs, iškelia naujesnių davinių ir teorijų apie Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos vystimą ir kovas. Stebėtina, kad cenzūra kuri, kiek teko girdėti, atliekama rusų kalba, praleido kai kurias knygų vietas, kurios, aišku, yra ir istoriniam tikslumui būtinos. Tos žinutės, pateiktos be komentarų (pavyzdžiui, apie religinę laisvę nuo Gedimino laikų, apie rusų veržimąsi per Baltijos kraštus į Baltijos jūrą) duoda ir pačiam skaitytojui prisiminti jau ankščiau turimas istorines žinias ir, kaip sakoma, sudėti du ir du. Kad, pavyzdžiui knygoje apie Lietuvos pilis nerašoma, kas sugriovė įvairias pilis ir nuterėjo kraštą 1655 metais (išskyrus vieną kartą)-tai dėlto, kad negalima užkabinti rusus kurie kaip tik tą karą vedė.

Lietuvos senovė (skaitant nuo neatmenamų amžių iki 1795 metų caristinės okupacijos) labai aktuali ir mums. Ypatingai jaunimas mėgsta žiūrėti filmus apie senovės laikus, ar tai būtų „Robin Hood“ televizijoje, ar „Independencia ou Morte“ kine. Savaiminiai įdomi jiems ir Lietuvos senovė, jeigu jie prie jos prieina per tėvus, mokytojus, spaudą, knygas, paveikslus, darbelius. Nereikia padaryti senovės įdomia ji pati; yra labai įdomi ir turtin-ga.

Lankydamas šeimas (kalėdodamas) sutinki asmenų, kurie Lietuvą įsivaizduoja tokią, kokią jie ją matė prieš 50 metų: eiti toli į šulinį vandens, negrįstos gatvės ir t.t. Kaip jie savo vaikams ar vaikaičiams papasakos apie savo kraštą, kad jie ir Brazilijoje gimę, ji gerbtų ir mylėtų? - Juk jų seneliai ar proseneliai buvo knygnešiai ir savanoriai. Todėl labai paranku ir reikalinga Lietuvą įsivaizduoti tokią, kokią ji buvo ne tik prieš 50 metų, bet prieš 500 ar 1000 metų.

Petras Pakalnis

LENKIJOS KATALIKAI

Komunistai įsigalėję kokiame nors krašte, kiekvieną kartą, tuojau pradeda persekioti religiją, ypač katalikų Bažnyčią, kurią laiko savo didžiausiu priešū. Taip buvo Rusijoje, taip buvo Lietuvoje, taip buvo ir kitose šalyse. Tačiau tų persekiojimų pasekmės nevisur buvo vienodos. Vienur jiems pasisekė suklaidinti tikinčiųjų mases, kurios netekusios kunigų, pakriko ir pasidarė tikėjimui ne priešingos, bet abejingos. Kitur, žūdydami vyskopus ir kunigus bei uždarydami bažnyčias, jie sumažino tikinčiųjų skaičių, ypač pačioje Rusijoje, kur ortodoksai kunigai buvo mažamoksliai, o liaudis nuolatos terorizuojama politiniu, ekonominiu ir konfesiniu atžvilgiu. Turbūt geriausiai išsilaike katalikai Lenkijoje. Nekęsdami rusų nuo amžių, jie nepasidavė jų agentams ir, švesdami 1000 metų valstybės įkūrimo sukaktį, parodė kad jų tikėjimas yra tikrai nuoširdus.

Susidūrimai

Pirmą kartą Lenkijos komunistai suėjo į konfliktą su Bažnyčia 1945 metais. Norėdamas padėti katalikams lenkų užimtoje Vokietijos dalyje, 1945 metais Pijus XII pavedė Varšuvos kardinolui Hlondui organizuoti pastoracinius vienetus, kurie apimtu buvusias Vokietijos vyskupijas. Kardinolas Hlondas suorganizavo 5 apaštališkas administracijas ir, pritariant Romai, paskyrė jų ganytojus. Bet komunistams tai nepatiko, ir tu pačiu metu rugsėjo 16 dieną jie paskelbė, kad atsisako 1925 m. tarp Lenkijos ir Šv. Sosto sudaryto konkordato. Konfliktas tarp katalikų ir komunistų paastrėjo sekančiais metais, nes prieš seimo rinkimus Lenkijos vyskupai ragino tikinčiuosius nebalsuoti už kandidatus, priešingus katalikų tikėjimui ir dorovei. 1950 m. pradžioje kardinolas Sapieha ir arkivyskupas Wyzinskis parašė atvirą laišką Lenkijos prezidentui Bierutui, nusiskūsdami, kad komunistai nepaiso katalikų teisiu ir visokiais būdais jas varžo. Komunistams rūpėjo, kad Vatikanas pripažintų Lenkijai buvusias Vokietijos žemes ir jose įsteigtų vyskupijas. To norėjo ir Lenkijos vyskupai. Tuo tikslu 1950 m. pabaigoje kardinolas Sapieha nuvyko į Romą ir išdėstė popiežiui vyskupų pageidavimą. Bet Pijus XII jam atsakė, kad jis negalys steigti vyskupijų lenkų užimtose žemėse, tol, kol tarptautine sutartimi nebus jos paskirtos Lenkijai. Gavę tą nemalonią žinia, komunistai ėmėsi smurto priemonių. Bierutas atstatė Vatikano patvirtintus 5 vyskupijų administratorius ir paskyrė savuosius. Norėdamas išvengti skilimo, arkivyskupas Wyzinskis suteikė jiems pilnas administratorių teises, o nuvy-

LENKIJOS KATALIKAI iš 3 psl.

kęs į Romą vėl prašė popiežiaus, kad penkiems apaštališkų administracijų vietams, sudarytiems 1945 m., skirtų tikrus vyskopus. Bet Pijus XII buvo nenuolaidus. Būdamas teisingas, jis norėjo, kad lenkų okupuotų Vokietijos žemių likimą spręstų patys lenkai ir vokiečiai.

Vyskupu ir kunigu areštai.

Aštrėjant konfliktui, 1952 m. spalio mėnesį arkivyskupas Wyszynskis buvo areštuotas. Tų pačių metų pabaigoje 8 Lenkijos vyskupai ir apie 900 kunigų buvo pasodinti į kalėjimą. Prezidentas Bierutas buvo geras Stalino mokinys ir valdė Lenkiją teroro pagelba. Tačiau pradėjus bruzdėti Lenkijos darbininkams, 1956 m. Bierutas buvo nušalintas nuo valdžios, kardinolas Wyszynskis ir kiti vyskupai atgavo laisvę ir spalio 21 dieną W. Gomulka tapo komunistų partijos sekretoriumi. Bažnyčios ir valstybės santykiai šiek tiek pagerėjo.

Santykiai gerėja.

Gomulka buvo patrijotas, bet prastas ekonominio gyvenimo organizatorius. Todėl sukilus darbininkams 1970 m. pabaigoje, jis buvo priverstas atleisti komunistų partijos sekretoriaus pareigas. Jo įpėdiniu buvo išrinktas Edvardas Gierekas.

Gierekas nušalino daug netinkamų partijos pareigūnų, atšaukė kaikuriuos Gomulkos potvarkius ir ryžosi pagerinti Bažnyčios ir Valstybės santykius. 1971 m. kovo mėnesį kardinolas Wyszynskis turėjo 9 valandų pokalbį su P. Jaroszewicz, Lenkijos premjeru. Birželio 23 dieną Lenkijos seimas nutarė be jokio atlyginimo perleisti katalikams visas nuosavybes, priklausiusias seniai Vokietijos vyskupijoms ir parapijoms. Kai šių metų gegužės mėnesio 17 dieną Vokietijos parlamentas patvirtino Lenkijos ir Vokietijos sutartį, sudarytą 1970 m., popiežius Povilas VI paskyrė keturioms vyskupijoms vyskopus, įsteigė dvi naujas vyskupijas ir

priskyrė Dancigo vyskupiją Gnieznui, Lenkijos primato arkivyskupijai. Tokiu būdu buvo patenkintas Lenkijos vyskupu ir vyriausybės noras.

Po ilgų kovos metų, šiomis dienomis Lenkijos katalikai džiaugiasi gana plačia tikėjimo laisve. Lenkijos katalikai leidžia savaitinį laikraštį (Tygodnik Powszchny) ir tris mėnesinius žurnalus, turi 4 katalikiškas mokyklas, kelias kunigų seminarias ir daug pašaukimų į kunigus. Kunigai gali aiškinti vaikams tikėjimo tiesas bažnyčiose ir klebonijose, klierikai nėra išimti iš karinės prievolės, o Lenkijos kariuomenė turi 35 karo kapelionus. Neseniai šio straipsnio autorius gavo iš Lenkijos laiška, kuriame sašoma, kad Lenkijos bažnyčios pilnos tikinčiųjų.

Kunigų vienybė savo susirinkime Mookoje rugsėjo 22 aptarė siūlymus V PALK religinei ir bendrai programai. Sekantis susirinkimas - spalio 19.

JĖZUITAS TĖVAS JONAS GIEDRYS PIRMĄ KARTĄ ČIKAGOJE

T. Jonas Giedrys, S.J. atvyko iš Urugvajaus su tautinių šokių jaunimo grupe „Ažuolynas“ į Čikagą, 4-tąją Tautinių Šokių Šventę ir 2-ąjį Lietuvių Jaunimo Kongresą.

T. Jonas Giedrys, S.J. gyvena ir apaštalauja tarp Urugvajaus lietuvių. Jis yra Montevideo lietuvių parapijos klebonas, o taip pat ir lietuvių jėzuitų rezidencijos vyresnysis. Neeilinis visuomeninis ir vadovaujantis asmuo. Savo veikloje ypatingai didelį dėmesį skiria jaunimui. Savo laiką ir jėgas aukoja jaunimo suvienijimui. Stato prie jūros vasaros namus — jaunimui stovyklavietę. Būdamas didelis gerbėjas priešingos nuomonės ir įsitikinimų kitų asmenų, savo tautiečių tarpe suranda bendrą kalbą. Spausdina savaitinį parapijos biuletinį „Žinias“.

T. Jonas Giedrys, S.J. yra gimęs Dubingiuose. Mokėsi Kauno T. T. Jėzuitų Gimnazijoje. Į Jėzaus Draugiją įstojo 1938 m. Filosofiją ir teologiją studijavo Ispanijoje ir Vokietijoje. Kunigu išventintas 1949 m. Bueren. Vokietijoje. Nuo 1949 metų gyvena ir dirba apaštalavimo darbą tarp Pietų Amerikos lietuvių.

JAUNIMO STOVYKLA

Rugsėjo 20 a. Kun. S.Šileika ir A. Saulaitis apžiūrėjo dvi stovyklavietes netoli Guarujos - viena Iporanga, apie 30 km. nuo Guarujos (110 nuo SP), prie pajūrio ir tyro vandens baseino kita kiek arčiau, priklausanti Camping Clube do Brasil. Vietas aprodė P. Bareišis.

„Nemuno“ tautinių šokių grupės dalyvavo japonų suruoštoje vakarienyje, kurios metu buvo įteikta 500 kruzeirų simbolinio atlyginimo už dviejų vakarų pasirodymus japonų - brazilu draugijos tarptautinėje folkloro šventėje rugsėjo 16 - 17.

PASAULIO LIETUVIS - KANADOS RYTAI

Depois de ver as comunidades maiores, vamos percorrer outros lugares no Canadá leste. Bom, vimos As Niagara Falls do lado canadense, dois saltos grandes, bem diferentes dos de Iguacú ou Sete Quedas. O lugar é o LUGAR TURÍSTICO. (Podem ver a altura, quantidade de água, etc. na enciclopédia). Achá que os lituanos iriam deixar aquele lugar sem pelo menos uma pequena colônia? Não. Também há comunidades em St. Catharines na mesma península, e em outras cidades da província - Sudbury, Delhi, London, Kitchener, Windsor (perto de Detroit) Guelph, Kingston, Peterborough, Sault Ste. Marie, etc., na belíssima capital do Canadá, Ottawa, em cidades da província de Quebec - além do Montreal, em Quebec City, Trois Rivières, Sherbrooke...

A comunidade de Windsor tem um quarteto de moças (que cantaram durante o Congresso também). As Igrejas de London, St. Catherine's e outras são construídas num estilo lituano moderno. Os protestantes lituanos tem uma paróquia em Toronto, e o pastor cuida dos seus correligionários em outras cidades.) cerca de 3 por cento dos lituanos do Canadá são luteranos). Há 20 escolas lituanas aos sábados, com 1.300 alunos. O presidente da comissão educacional da Comunidade lituana mundial, Antanas Rinkūnas, mora em Toronto.

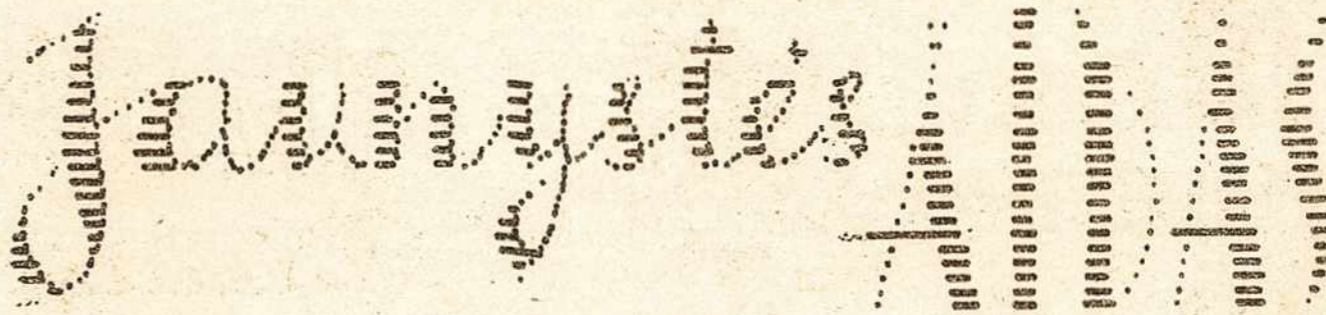
Esquecemos de contar alguma coisa sobre as irmãs lituanas (Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys). Elas tem um jardim de infância em Montreal e um outro em Toronto, mas também ajudam nos acampamentos, nas escolinhas, no ensino de catecismo, renovação litúrgica nas paróquias, etc. Algumas do nosso grupo passaram três noites no convento em Montreal enquanto visitamos a cidade e estiveram com medo (assim como pernoitar num cemitério), mas as irmãs, com generosidade bem característica, cuidaram delas mais do que a mamãe.

Perto da capital, Ottawa, há uma escola para excepcionais, conduzida pela dra. A. Šidlauskaitė, chefe do Child Guidance Center da Universidade de Ottawa). Ela trabalha com crianças de inteligência forte, mas grandes problemas psicológicos (crianças autísticas), que não ligam para o mundo nem para as pessoas, além de si. Através do ritmo da música, de danças, do cuidado especial, ela e seus ajudantes (entre eles outros lituanos) conseguem ajudar as crianças viverem uma vida mais alegre.

Entre os escritores estão: Pranas Alsėnas, que, além de outras coisas, coleciona e inventa piadas (das quais publicamos muitas nas páginas de ML); um poeta jovem Kazys Barėška e a Laima Švegždaitė, que morava anti-

Laima Švegždaitė, Kanados LB Toronto apylinkės pirmininkė. Gimė 1947 1969 isgijo politinės ekonomijos bakalauro laipsnį Toronto un-te. Lietuvių literatūros kūryboj reikiąsi poetiniu savo talentu

MŪSŪ LIETUVOS JAUNIMO IR VAIKŲ PUSLAPIŲ BENDRADARBIAI 1971-1972.

Skaiciai nurodo, kiek kartų šiuose puslapiuose buvo įdėtas piešinėlis, rašinys, kryžiažodis, laiškas redakcijai - kiek kartų „Mūsų Lietuva Mažiesiems“ ir Jaunystės Aido“ puslapiuose bendradarbiavo:

Po vieną kartą.

Ani Lilia Ermonaitis, Pedro Miguel Dovidauskas, Maria Lucia Bareišis, Fábio Ruzgas, Wayner Spuras Peixoto, Angela Pumputis, Fábio Caleffi, Sofija Žūtaitė, Eliana Serventas, Carmen E. Kors Vidžiūnas, Roberto Vidžiūnas, Walter Sauka, Lucia Banys, Ricardo Bendoraitis, Vanda Pilipavičiūtė, Silvija Bendoraitytė, Verutė Aleknavičiūtė, Arlete Dyltė, Oleg Shutousky, Paulo Roberto Survilas, Zenaide Petrokas, Gisella Caleffi, Laimutė Lupinaitytė, Živilė Jūraitytė, José Vytautas de Oliveira Solickas. Viso 25 asmenys.

Po du kartus.

Adriane Elane Bellucci, Laisley Novaes Rinkevičius, Claudio Butkevičius, Claudio Butkus, Roberto Bareišis, Nelson Bagdžius, Teresa Aleknavičiūtė, Audra Vosyliūtė, Beatriz Fátima de Almeida, Ieros Aradzenka, Luciana Pumputis. (viso 11 asmenys).

Po tris kartus.

Sérgio Karašauskas, Silvana Banys, Douglas Krumzlys, Wagner Spuras Peixoto, Vera Lucia Karašauskas, Vilma Tamošaitytė, João Carlos Magia. Viso 7 asmenys.

gamente em São Paulo; os autores Juozas Kraikauskas (estamos apresentando um livro dele há vários meses na página de literatura), Birutė Pūkelevičiūtė) autora do filme „Aukso žais“ (Ganso de Ouro). Um dos excelentes professores de música e de canto e a D. Skrinkaitė-Viskontienė; da arqueologia - J. Vaštokienė. A Lilija Šukytė é uma estréla da opera atual. E mais e mais ainda.

Na próxima semana vamos ver os quatro acampamentos de Canadá e descansar um pouco das cidades grandes.

ŠIOS SAVAITĖS HOROSKOPAS-SPALIO 12-19

RAŠO Mm.Teresa ir Mm. Helena iš V.Belos

AVINAS

Jeigu nelaimėjai sporto loterijos, nesiskusk, nes užmiršai lošti.

TAURAS

Jeigu jautiesi labai vienišas, pasirodyk sekantį savaitgalį Vila Zelinos kermošiuje.

DVYNIAI

Pasinaudok šią savaitę ir atlik tuos darbus, kuriu neatlikai perėitą savaitę.

VĖZYS

Jeigu tavo plaukai netvarkoj...išplauk juos vandeni ir muilu.

LIŪTAS

Jeigu turi problemų namuose, žvaigždės pataria jas išspręsti.

MERGELĖ

Šią savaitę labai tinka padirbėti savo darže ar sode, nes jau ir taip žvaigždės rodo, kad bus lietaus.

Daugiau kartų.

Janetė Nikitin - 18, Emantė Mikuckytė - 20, Rymantė Steponaitytė - 43, Nilza Guzikauskaitė - 13, Maristela Žutaitė - 6, Irutė Petraitytė - 5, Neide Malinauskas - 4, Rimgaudas Jūraitis - 10, Helena Bareišis - 8, Teresa Jočys - 13, Sonia Bareišis - 5, Kristina Valavičiūtė - 10, Alfonsas D.Petrakis, Onutė Petraitytė, Antanas Saulaitis, Jonas Giedrys. Viso 16 asmenų.

Pagal vietas.

Šiems puslapiams atsiuntę medžiagos yra iš Belo Horizonte, Montevideo ir iš São Paulo bairų: Vila Zelina, Parque da Mooca, Sumaré, Paraíso, Planalto Paulista, Barra Funda, Vila Bela, Centro, Vila Libaneza, Vila Oratório, Vila Bertoga, Vila Prudente, Jardim Independência, Vila Ema, Jardim Primavera, Agua Rasa, Casa Verde ir kitur. Viso 59 bendradarbiai.

Jeigu Tavo piešinėlio ar rašinio dar nebuvo atsiųsk redakcijai. Mielai įdėsime. Laukiame daugiau bendradarbių sekančiais metais.

Ilustracijoms ir kitai medžiagai pasinaudota iš karpoms iš: Dirva, Draugas, Darbininkas, Skautų Aidas, Ateitis, Laivas, Tėviškės Žiburiai, Nidos leidyklos kalendorius, Lietuvių Jaunimo informacijos centro biuletėnis, Pasaulio Lietuvis, Tėvynė, Skautija, Moteris, Eglutė, Venezuelos Lietuvis, Laikas II PLJK žiniaraštis, Skautybė, Laiškai Lietuviams, Šv.Pranciškaus Varpelis, Saleziečių Balsas, Jaunimo Žodis, Žaibas, Budėkime, America, Karys ir kiti: taip pat ir įvairūs leidiniai iš okupuotos Lietuvos.

SVARSTYKLES

Jeigu ši mėnesi sulaukei gimtadienio -Sveikiname.

KURKLYS

Jeigu esi supykęs, ŠYPSOKIS, nes niekam šypsena nėra tiek reikalinga, kaip tam, kuris jau nebegali šypsotis.

ŠAULYS

Neduok kitiems darbo, o dirbk tu pats.

OŽRAGIS

Kai būsi kokioje nors šventėje, niekad neklausk, kur yra išeinama, bet paklausk, kur gali rankas nušiplauti.

VANDENIS

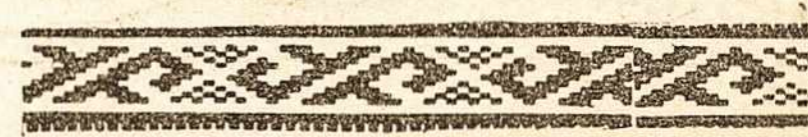
Jeigu esi storas (ar stora) ir dėl to turi kompleksą, laikykis dietos („daryk režimą“).

ŽUVYS

Kad būtum laimingas, turėtum vartoti spalva, kurią žvaigždės nurodo; „amarelo minhoca“.

EXPOSIÇÃO DOS PAÍSES BÁLTICOS 72

PRAÇA ROOSEVELT SÃO PAULO
SPALIO 13 - 22 OUTUBRO
ANO DO SESQUICENTENÁRIO

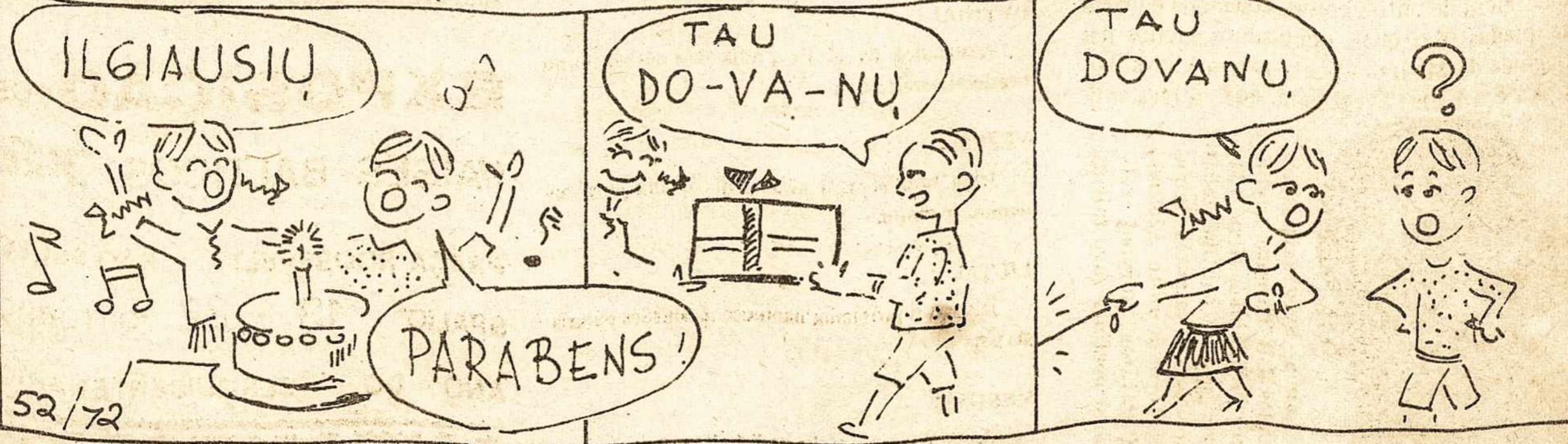
MŪSU LIETUVA Ilgiesiems

Nr. 52 Pirmieji metai

IRUTĖ IR KĖSTUTIS

D. BASTYS

JĖZUITAS T. ANTANAS SAULAITIS.

dar jaunas kuni gas — įsventintas 1969 m. gegužės mėn. 17 d. Į Jėzaus Draugiją įstojęs 1961 m. Visas savo jėgas sukaupęs jaunimo veikloje, ypatingai skautų organizacijoje, kurioje veikia jau nuo 1946 m. 1965 m. pakeltas skautininku.

1966 m. Laisvojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo prieškongresinės stovyklos ir jaunimo vadovų studijinės savaitės rengėjas ir vadovas. kongreso metu pasižymėjo savo darbštumu, sumanumu ir sugebėjimu vadovauti. Jam buvo patikėtos svarbios pareigos. Šalia telkimo ir vadovavimo PLJ stovyklai, jis kongrese pravedė pokalbį:

Jaunimas, organizacijos ir visuomenė“ Buvo išrinktas rezoliucijų komisijos pirmininku.

1966-67 m. buvo išrinktas Lietuvių Studentų Sąjungos centro valdybos nariu. Kartu su kitais valdybos nariais suruošė Sąjungos važiavimą Toronte, Kanadoje.

T. Antanas Saulaitis, S.J. daug rašo lietuvių perijodinėje spaudoje. Paruošė ir išspausdino daug skautams stovyklinių leidinių. Jau antri metai dirba Sao Paulo, Brazilijoje.

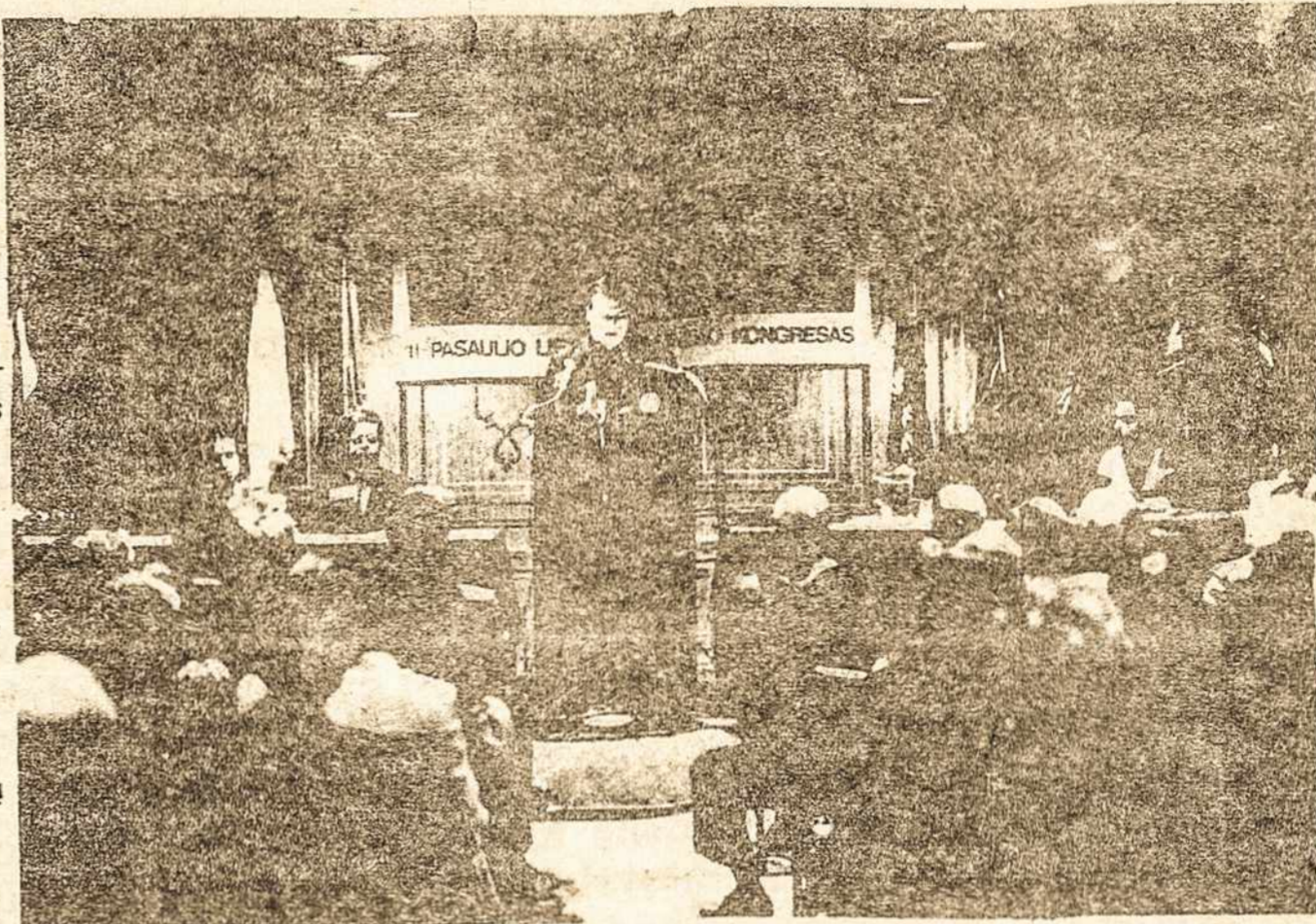
Laisvojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo 2-rojo Kongreso atidarymo proga, Conrad Hilton viešbutyje, T. Antanas Saulaitis, S.J. skaitė paskaitą „Išėivijos Lietuvių Jaunimas: prasmės beteškant“

Gerb. Prelegentas kalbėjo: „Jaunimo Kongresas, PLB seimas, studentų suvažiavimas ir panašios susitelkimo valandėlės yra ypatingos progos. Jos gali atlikti trigubą vaidmenį: veidrodžio, mikroskopo ir žiūronų: kas esame, iš ko sudaryti, kokie galėtume būti“ Toliau savo paskaitoje kun. Antanas siūlė išėivijos lietuvių jaunimui prasmės ieškoti tampant lietuvių bendruomenės nariais. Jaunimą lietuviškon šeimon įtraukti turi vyresnieji, parodydami tarp savęs vienybę ir sugyvenimą. Jis sako, kad skiriamas dėmesys Jaunimo Kongresui mūsų išėivijos spaudoje liudija, kad Jaunimo Kongresas yra vienas iš svarbiausių įvykių ne tik jaunimo tarpe, bet ir suaugusiųjų arba vyresniųjų kartų — „senimo“ gyvenime. Suaugusiųjų nuotaikos ir pažiūros yra mūsų laukas, kuriame sudaromos sąlygos išėivijos jaunimui lietuviškai bręsti. Tiek gyvenimo, tiek tautiškumo prasmė atrandama ne gražiuose paskaitų žodžiuose, bet darniame sugyvenime, kuriame sąmoningai veiksmai, taip pat sąmoningi jausmai ir pojūčiai remiasi Esminėmis gyvenimo ir tautiškumo vertybėmis.

Kun. Antanas sako, kad kiekviena karta turi teisę giedoti „naują giesmę, kurią jaunimas tesupras“. Kiekviena karta nori išgyventi tą pačią tautinę tikrovę savaip, savaimingai, nors ir forma ar išvaizda būtų kitokia: esminė prasmė yra tautinė gyvybė, visa kita yra laikina. Ne tik mes lietuviai, bet ir aplinką mūsų klausia, kaip mes galime būti lietuviais ar save tokiais laikyti, jeigu nekalbėtume lietuviškai ar nežinotume daug apie Lietuvą. Tautinė gyvybė visai be kalbos yra neįmanoma, bet įmanoma kalba be tautinio nusistatymo.

Pabaigoje kun. Antanas kalbėjo: „Mūsų aplinka priverčia mus aiškiau pajusti ir suprasti savąjį tautiškumą. Gražiausiai atstovausime Lietuvą savitarpio vienybės nuojauta net ir pasąmonėje, negu vien tik tautiniais rūbais ar dainomis bei šokiais. Lietuviškumo prasmė, yra realioje reprezentacijoje, ne tik tautos laimėjimų ir grožio, bet ir tautos ar išėivijos sugyvenimo vienoje šeimoje. Negalėdami normaliai bendrauti su savo kraštu, kaip gali, pavyzdžiui, olandai emigrantai su Olandija ar japonai su Japonija, turime daugiau remtis vieni kitais. Jeigu mūsų brolis liepsnoje galėjo šaukti laisvės Lietuvai, tai ir mes išėiviai, išaugę toli nuo tėvynės galime savo džiaugsmingą vaidmenį atlikti, nuolat gaivindami savo ir savo jaunimo širdyse tą pačią laisvės, teisingumo ir vienybės ugnį.“

G.V.

T. Antanas Saulaitis, S.J. skaito paskaitą Laisvojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo 2-jo Kongreso atidarymo iškilmsė. Nuotr. A. Kezio, S.J.

T. Antanas Saulaitis, S.J. su Brazilijos jaunimo grupe prie Jaunimo centro Čikagoje. Nuotr. A. Kezio, S.J.

Zodžiai nepažįstami, bet lietuviški

dadutė — davimas: Žadutė — ne dadutė.

dagėti — dagiam būti, eiti piktyti: Marti buvo dagi, bet dabar ir dagėja.

dagoti — imti, valyti derlių: Jei šešios nedėlės prabėg, kaip rugiai išplaukę yra, tad galima juos dagoti.

daguonėlis — dagys, dagilis: Tu ten rasi tėvuzėlį, kaip pikčiausią deguonėlį.

daibstysenos — slarpinėjimas: Ir daibstysenos kiaurą vasarą be darbo!

dakaliai — griozdai, mantai: Visokiais dakaliais apsikrovęs.

dalbstinėtis — apsimesti: Dalbstinėjas šeimynykštis akyse gaspadoriaus bedirbas, o kaip tik už akių, tai tingi.

Ar žinote, kad...

...Pietryčių Azijos gyventojai ilgai biau-rėjosi pieno. Pietų Amerikos indėnus, kurie pasigardžiuodami, valgo keptas skruzdėles, apima siaubas žiūrint į... kiaušiniene. O prancūzams skanumynas — varlių kojelės.

RELIGINIŲ SPECIALISTŲ PARUOŠA LIETUVOJE

Visi dar gerai atsime-
na, kai iš ok. Lietuvos
Amerikon turisto teisė-
mis atvykęs kunigas,
karštai įrodinėjo, kad So-
vietijoje nėra religijos
persekiojimo. Vyras tie-
siog tvirtino, kad Sovieti-
nė konstitucija garantuo-
ja pilną religinės prakti-
kos laisvę!

Gyvenimo realybė su-
triuškino to žmogaus tvir-
tinimus. 17,000 tikinčiųjų
peticija, atsidavusiųjų sa-
vo misijai kunigų bylos...

Suprantama, "laisvės"
sąvoką galima visaip su-
prasti. Naikinimo stovyk-
losė ir kacetuose, liudija
memuarininkai, išgyve-
nę žmogaus degradacijos
baisybės, "laisvė" vadi-
nosi pusės minutės atvan-
ga per žudančiai sunkų
darbą.

Apie tokios "laisvės"
blykstelėjimus rašo ir
garsusis A. Solženici-
nas, savo kacetiniame ro-
mane "Viena diena". To-
dėl, jeigu apie tokią efe-
merišką 'laisvę' ir porin-
o iš ok. krašto atvykęs

dvasiškis, galima būtų su-
tikti. Žmogui, nepažįstan-
čiam laisvės, laisvės są-
lyga labai miglota ir ne-
tikra.

Kaip ten bebūtų, oku-
pacinis režimas, prade-
dant pačiu "kulto rikiuo-
toju" galėtų gardžiai juok-
tis ir to dvasiškio tvirti-
nimus įrašyti į savo pro-
pagandos aktyvus.

Ne naujiena, kad Vil-
niaus arkivyskupijos at-
stovai lankosi Romoje,
naudojasi Vatikano pa-
lankumu. Taip ir turi bū-
ti! Persekiojamos baž-
nyčios ganytojai turi būti
tinkamai respektuoti ir
paguosti. Jie tapo režimo
įrankiu. Režimas paken-
čia juos tiek, kiek tai dik-
tuoja tarptautinė padėtis.
Kitu atveju jie visi būtų
brutaliai sunaikinti, kaip
bolševikinis chaosas nai-
kino stačiatikių bažny-
čios dvasiškius. Masi-
niai, žiauriai, genocidiš-
kai.

Išėivijos pageidavimai
čia negali ką nors reikš-
ti, nes čia mes turime

neribotą veiksmų, planų
ir žodžio laisvę. Kitaip
yra sovietiniam pavaldi-
niui sugrįžus iš laisvojo
užsienio. Ir visai jau žiau-
riai traktuojamas tik dėl
režimo politikos sumeti-
mų į užsienį išleistas ku-
nigas.

Žinia iš Romos, tad
stebina:

Vilniaus arkivyskupi-
jos kunigas Pranas Vai-
čekonis Romos dominin-
konų universitete apgynė
disertaciją ir gavo bažny-
tinės teisės daktaro laips-
nį. Naujasis kunigas dak-
taras iš Romos sugrįžo į
ok. Lietuvą.

Šitoks režimo kompro-
misas yra tikra naujovė.
Tiesa, ir anksčiau Romą
lankė ir ilgėliau ten už-
sibūdavo kunigai iš ok.
Lietuvos. Bet šiuo atve-
ju, atrodo, bręsta kaž ko-
kia nauja religinė sovie-
tinė politika. Režimas
nieko ir niekad nedavė iš
kurio nors sentimentu.
Priešingai, už kiekvieną
nuolaidą režimas nori
žvėriškai didelių talkų ir

politinio pelno.

Galima manyti, kad
leidimas kun. Pranui Vai-
čekoniui sutidjuoti Romo-
je yra tam tikras žaibo-
laidis nuneigti religijos
persekiojimą sovietinė-
je valstybėje. Tokiu, ne-
lemtos atminties žaibo-
laidžiu, savo laiku buvo
poros išėivijos rašytojų
knygų išleidimas. Ir da-
bar režimas skelbia savo
tariamą suliberalėjimą,
esą, išėivijos rašytojų
knygos leidžiamos, kultū-
rinis ryšis gerai pulsuo-
ja...

Šitokio religinio žaibo-
laidžio premisa galima
apčiuopti režimo šule-
rystę.

Bet ar tai nereiškia,
kad ateityje planuojama
po tuo žaibolaidžiu trenk-
ti smarkius smūgius ten,
kur pasaulio opinija ne-
mato? Religinų mokslin-
inkų paruoša tikrai nerū-
pi "kulto" ministerijai.

(ps)

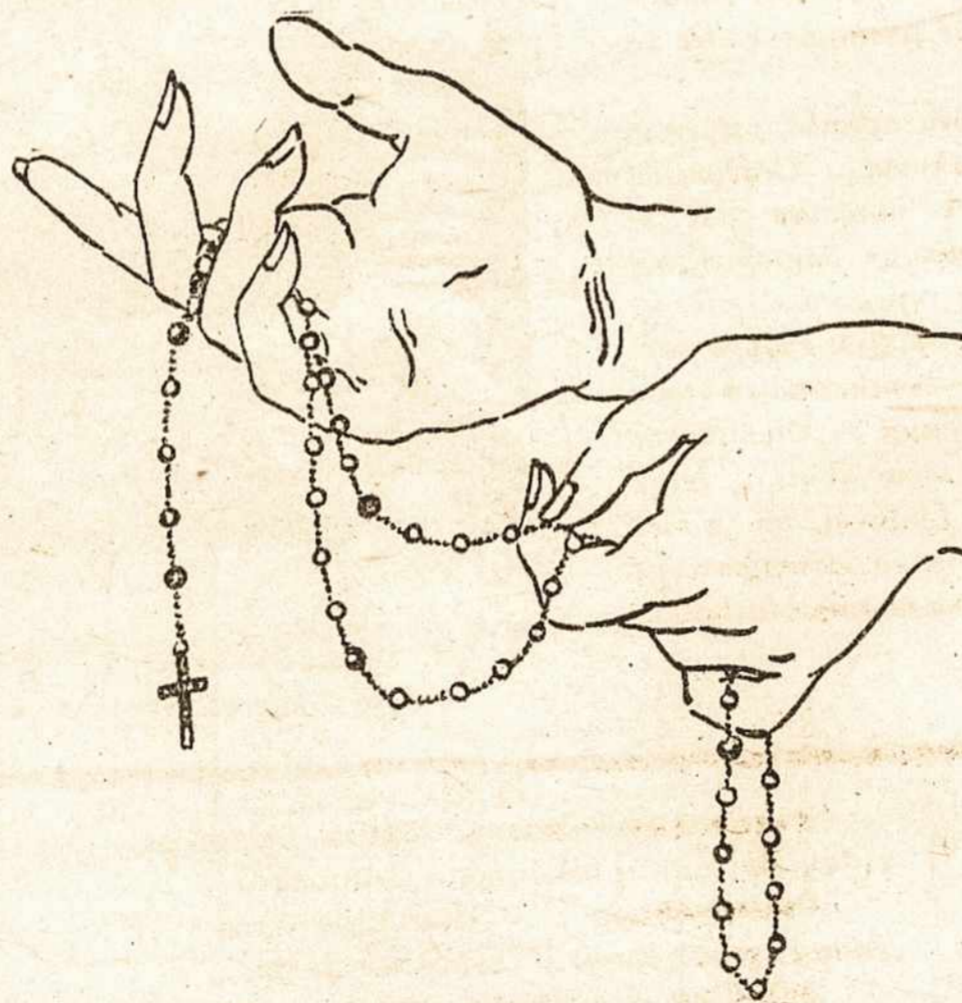
DIRVA

T I E S A I R G Y V E N I M A S

ROZANČIUS nėra tokia liturginė Bažnyčios malda, kaip šv. mišios ar breviorius (valandų maldos). Bet rožančius su šiomis maldomis derinasi. Šv. mišios pakartoja atpirkimo paslaptis, o rožančius tas paslaptis apmąsto. Dėl to rožančių galima kalbėti per šv. mišias.

Rožančius turi panašumo ir su brevioriumi. Šio pradžioje kalbama Tikiu Dievą; kalbama tai ir rožančiaus pradžioje. Kiekviena brevioriaus valanda (hora) prasideda Tėve Mūsų ir baigiasi Garbė Dievui; tomis maldomis pažymėta ir rožančiaus paslapčių pradžia ir pabaiga. Brevioriuje skaitomos ir mąstomos ištraukos iš šv. Rašto ir Bažnyčios Tėvų. Rožančiuje mąstomos Kristaus ir Marijos gyvenimo paslaptys. Dėl šių panašumų rožančius vadinamas liaudies brevioriumi.

Rožančiaus paslaptys apima apreiškimą, atpirkimą ir apšvietimą. Dėl to jis turi tris dalis: džiaugsmingąją, skausmingąją ir garbingąją. Tos dalys išreiškia ir trejų bendrystę Bažnyčios narių: gyve-

ROZANČIUS

nančių malonėje, kenčiančių skaus-
tykloje ir esančių dangaus garbėje.

Rožančiaus malda sutelkia visą žmogų: ne tik jo žodį ir rankas (pirštus), bet dėmesį, valią ir jausmus. Rožančius tad yra ne tik žodinė, bet ir mąstomoji malda. Tiedu dalykai rožančiuje derinami. Jie sudaro jo grožį, teikia jam gilią prasmę. Mąstomoje maldoje sekame daugiau Kristų, mūsų Išganytoją, žodinėje — kreipiamės daugiau į Mariją, išganyto dalyvę, mūsų tarpininkę.

Bažnyčia įsakmiai ragina kalbėti rožančių. Kviečia jį kalbėti savo apsiireiškimuose ir pati Marija. Ji nurodo šios maldos tris ypatingas

intencijas: permaldauti Dievą už Jo įžeidinėjimus, išmelsti pasauliui taiką ir apsaugoti sielas nuo amžinos pražūties. Rožančiaus Karalienė ragina kalbėti rožančių kasdien. Pirmoji dalis kalbama pirmadieniais ir ketvirtadieniais, antroji — antradieniais ir penktadieniais, trečioji — trečiadieniais, šeštadieniais ir sek-
madieniais.

PENKTOJO P. AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO ŽINIOS

Ši puslapi tvarko informacinės komisijos pirm. kun. P Gavėnas

RELIGINIAI PALK POKALBIAI

Brazilijos lietuvių kunigų vienybės valdyba pasiūlė mintis diskucijoms ar pokalbiui religinėmis išėivijos temomis. Jos jau išsiųstos įvairių kraštų kunigams bei kitiems asmenims.

Numatyta, kad būtų duodami trumpi pranešimai iš kiekvieno krašto, tada trumpi referatai, paruošti arba kunigo arba kito asmens, o vėliau bendros diskusijos ir išvados. Į šiuos pokalbius kviečiami visi kurie tais klausimais domisi.

Pokalbis „Išėivijos religiniai klausimai“ padalintas į penkis dalis, kurių trumpi metmenys čia pateikiami:

Jaunimo pastoracija. Kas veikiama. Dalyvaujančio jaunimo skaičius ir dalyvavimo būdai. Jaunimo reikalavimai, pageidavimai. Jaunimo lietuviški religiniai reikalai. Katalikiškos organizacijos jaunimui. Liturgija jaunimui parapijoje, stovyklose. Religinis auklėjimas. Įsijungimas į parapijos ar religinio centro gyvenimą.

Pašaukimai kunigyten. Studijuojančiųjų lietuvių vietinėse seminarijose skaičius. Perspektyvos. Sąlygos įgyti ir lietuviško lavinimo bei auklėjimo. Kandidatų ir minties skatinimas lietuvių tarpe. Dabartinės žmonių ir šeimų pažiūros. Kunigų laikysena.

Lietuvių katalikų atsinaujinimas. Kunigų pamokslai, liturginės apeigos, bažnyčių išvaizda. Paraliturginės pamaldos, gegužinės ir kitos pamaldos. Naujos giesmės. Dalyvavimas skaitymais. Mišių komentatoriai, Katalikiškų organizacijų atsinaujinimas. Pasiruošimas sakramentams. Atgailos sakramentas. Šventojo Rašto pažinimas. Kriščiioniškų šeimų sąjūdis. Kriščionybės kursai, rekolekcijos, misijos, religiniai pokalbiai. Religinė spauda ir knygos.

Mūsų atsiliepiamas į padėtį Lietuvoje. Apžvalga vėliausių įvykių Lietuvoje. Pranešimai pagal kraštus apie jų veiklą. Dvasiškių pažiūros ir pareigos. Bendro darbo Pietų Amerikos kraštuose galimybės. Pastangos įtraukti vietinius tikinčiuosius, kunigus ir bažnytinę vyriausybę. Informacija kitataučiams. Religinė šalpa Lietuvos bažnyčiai.

Lietuvių katalikų veiklos centralizavimas. Lietuvių katalikų komitetai vietovėse. Lietuvių pastoracinis centras P. Amerikai. Lietuvių Katalikų Bendrija. Informacijos ar ryšių centrai. Periodiniai pasauliečių ir kunigų ar jų atstovų pasitarimai. Bendra religinės veiklos kryptis ir bendras veiklos planavimas.

Kunigų pasitarimai. Šalia bendrų diskusijų, Kunigų vienybė pakvietė iš kitų kraštų atvykstančius dalyvauti kunigų posėdyje, kuriame aptarsim savitarpio talką pagalbinės pastoracijos priemonės (liturginės knygos ir kt.), vyskupo Pietų Amerikos lietuviams reikalas. Kikevienas kraštas prašytas paruošti informacinį pranešimą apie parapijų ar religinių centrų gyvumą veiklą darbą su jaunimu, santykius su bažnytine vyresnybe, lietuviškų parapijų išlaikymą ir vystimąsi.

KONGRESO RUOŠOJE PASITAIKO IR NUOTYKIŲ

PALKo garbės rėmėjų gražų pereinotą savaitės popietį ieškoti išvyko J. Baltušienė su J. Satkūnaite ir E. Pavilioniene. Apie antrą valandą jau buvo Mogi das Cruzes, netoli dr. Antano Stonio namų, kuriuos kaip tik ir norėjo aplankyti Staiga, sugedo automobilis.

Vietoj, kad galėtų kreiptis paramos ateinančiam Kongresui, paprašė moterys pagalbos.

Dr. Stonio šeima pavaišino kava, kol pašaukė iš savo fabriko mechaniką automobiliui taisyti. Taiso, taiso, nepataiso, o jau laikas vakarienei.

Kažkada tą vakarą išdrįso paminėti ir PALK reikalus ir, kaip pereiname ML numeryje rašyta, dr. Stonis paskyrė 300 kr. kongreso ruošos darbams.

Pavaišintos vakariene ir išgelbėtos iš automobilio „nelaimės“, apie dešimtą valandą nakties viešnios išvyko atgal į São Paulį.

STUDIŲ SAVAITĖS-STOVYKLOS RUOŠA

Sekmadienį sudarytas administracijos komisijos branduolys. Ši komisija rūpinsis visais techniniais studijų savaitės reikalais: vieta, aprūpinimas, maistas, virėjos, sporto priemonės, registracija ir t.t. Pirmininkė - Terėsa Jočytė, nariai - Julius Tijūnelis, Robertas Bilevičius, Elena Bareišytė, Antanas Aleknavičius ir Geni Baltušienė, kuri priklauso pagrindiniam PALK komitetui.

Pasidalinta ir įvairiais kitais darbais: dainų valandėlei medžiagą paruoš Emantė Mikuckytė, Rimgaudas Jūraitis ir Reinaldas Putvinskas. Literatūros vakaru rūpinsis Živilė Jūraitytė, susipažinimo vakaru Julius Tijūnelis, laužu - Jonas Lukoševičius, tautinių šokių-žaidimų-dainų vakaru - E. Mikuckytė ir R. Jūraitis.

Komisija mielai priims ir kitus talkininkus. Reikalinga dar sporto vadovo, akademinės programos vedėjo, pratybinių būrelio vadovo. Kas norėtų prisidėti, gali kreiptis į bet kurį iš čia išvardintų asmenų.

Rolamentos Industriais - Automotivos - Tratores
Mancais - Machos - Brocas - Cossinetes - Serras
Correias - Mandris - Parafusos Allen - Polia-
Ferramentas - Graxas - Rebolos - Ferramentas
de Precisão - Os Melhores Preços da Praça

COMERCIAL E IMPORTADORA

DE ROLAMENTOS REDENÇÃO LTDA.

RUA ANA NERY 42 - SÃO PAULO
FONES - Vendas: 279-0948 - 279-3207 - 278-2247

Garbės rėmėjai.

Kom. Stasy^o Meliūnas - 300,00 kr.
Henrikas Valavičius - 300,00 kr.
Aleksandras Bumblis - spaudos darbai.

Talkininkai

Vanda Valiulis, Irene Kupstaitis, Ana Patinskas, Albina Mazeika, Jadvyga Katko, Sofija Polikaitis, Pranas Andriuška, Izabelė Aglinskas, Konstancija Ingaunienė, Jadvyga Urbaitis Skarotai.

Visi iš Vila Anastácio, visi po 10 kr

Kongreso lietuvių vakaras perkeltas į lapkričio 5 d., sekmadienį, seselių pranciškių salėje, nuo 16 iki 22 val. (Buvo skelbta, kad įvyks spalio 22, bet dėl Vila Zelinės Kermošiaus diena pakeista).

Kongreso lietuvių vakaro programa: „Nemuno“ šokėjai, „Žilvitis“, kandidačių pristatymas. Šokiams gros puikus orkestras. Pakvietimai 10 kr., galima įsigyti ir staliukus bei užkandžius.

Vakaro proga bus ir kun. Hermano Šulco pagerbimas. Jis sugrįžta iš ilgos kelionės.

MALONUS

JAUSMAS

PAKLOJUS

KONGRESUI

TŪKSTANTINEI

LOJA DE FERRAGENS EM GERAL E
DEPÓSITO DE MATERIAIS PARA CONSTRUÇÕES

Irmãos Mendo

FONE: 63-6144

LOJA: Av. Zelina, 691 - DEPÓSITO: Av. Zelina, 729 - Vila Zelina - São Paulo

MŪSU PADANGĖJ

Lietuvių R. Kat. Šv. Juozapo BENDRUOMENĖS visuotiname nepaprastame susirinkime, 24 d. rugsėjo mėn. 1972 įvykusiame savo būstinėje Rua Inácio nr. 671 (jaunimo Namuose), dalyvavo 114 narių ten pat sumokėjusių nario mokesčių, ir kelios dešimtys stebėtojų.

Susirinkimą pravedė prelatas Aleksandras Arminas, kuris su giliu įsijautimu pasakė atidarymo kalbą, nušviesdamas padėti ir paaiškindamas tojo susirinkimo svarbą ir reikalingumą. Šv. Juozapo vardo Lietuvių Katalikų BENDRUOMENĖS vardu yra parašytas dovanojimo aktas tų devynių sklypų (2.820 kv.m), ir jeigu toji BENDRUOMENĖ nustotų egzistavusi, tas žemės plotas ir ant jo stovintys pastatai taptų apleistu turtu. Prikelti L.R.K. Šv. Juozapo BENDRUOMENĖS ir įstatyti jos veiklą į statymų rėmus, yra pirmos eilės ir svarbos reikalas. Tuo tikslu reikia aktualizuoti BENDRUOMENĖS Statutą ir išrinkti naują Valdybą.

Buvo perskaitytas naujų Statutų projektas ir išklaudyta eilė pastabų bei pageidavimų.

Susirinkimas išklauses projektą pavadė, naujai Valdybai peržvelgti tuos pageidavimus, ir savo nuožiūra viską suderinus, registruoti naujuosius Statutus išklaudyto projekto pagrindu.

Į naująją Lietuvių R. Kat. Šv. Juozapo BENDRUOMENĖS VALDYBĄ išrinkti, gausiu plojimu ir daugumos balsų pritarimu sekantys asmenys.

VALDYBA

Pirm.-Prel. Aleks. Arminas, Vice-Pirm.-Liudvk. Jermalavičius, 1-is Sekr.-Jonas Antanaitis, 2-is Sekr.-Jonas Tatarūnas, 1-is Išdininkas -Aleksas Vinkšnaitis, 2-sis Išd.-Juozas Masiulis, Turto Globėjas Norb. Stasiulionis, 1-is Kand Alf. Petratis, 2-sis Kand.- kun. St. Šileika.

REVIZIJOS KOMISIJA

1-Carlos Paskosimas, 2-Magd. Vinkšnaitienė, 3-Vicente Victor Banys.

ADMINISTRACINĖ TARYBA

Vyrų Brolija - Mot. Tamaliūnas, Mot. Draugija - Ana Guigienė, Choras - Vikt Tatarūnas, Tėvų Klūbas „Vytis - Pedro Victor Bareišis, Mald. Apaštalavimas - Angelica Trubienė, „Žilvytis“ - Henr. Guzikauskas, Ateitininkai - Laima Vosiūnė, Parap. Taryba - Albertas Magila.

Ateinantį Sekmadienį spalio 15 dieną, Zelinoje 19 valandą bus Šv. Mišios už A.A. Vėlionį JURGI SLIESORAITĮ.

Šeima kviečia lietuvius dalyvauti.

DIDŽIAI GERBIAMIEJI TĖVAI JEZUITAI

Gyvenimo aplinkybių verčiamas ir negalėdamas Jums asmeniškai padėkoti, tai nors esu silpnaraštis, bet jausdamas Jums nuoširdžią padėką už moralę paramą pasiryžau Jums nors raštiškai padėkoti. Ypatingai esu dėkingas Tėvui Petruui kuris mane aplankė ligoj ir aprūpino religiniu patarnavimu. Taip pat už knygas, kurias man kai kada atveža, nes mano pusiau viengungiškam gyvenime tai didelė sielos parama.

Vienintelis mano džiaugsmas, tai ką nors paskaityti. Neturiu draugų ir jų neieškau. Niekur neišeinu ir neišvažiuoju, išskyrus kartą per mėnesį į Lapą atsiimti savo kuklią pensiją.

Užtat nuoširdžiai prašyčiau nepamiršti manęs ir toliau. Man bus didelė iš Jūsų pusės parama.

Dar kartą siunčiu Jums nuoširdžią padėką ir tegul gerasis Dievulis atlygina Jums už Jūsų gerą širdį savo gausiomis malonėmis.

Reiškiu gilia pagarba.

Vila Bonilha, 1972m. IX. 23.

Antanas Bražinskas.

Stasio Roberto Kilčiausko (vila Zelina), muzikos mokiniai laimėjo pirmą vietą „Jogos de Primavera“ proga.

MIRUSIEJI

Spalio 2 d. Mookoje mirė: a.a.

RŪZALIJA SUKURAVIČIŪTĖ-NAŠLĖNIENĖ,

sulaukusi 90 m. amžiaus. Palaidota iš T. Jėzuitų koplyčios spalio 3 d. Quarta Parada kapniėse. Kilus iš Švenčionių vlsč., Brazilijon atvyko 1927 metais.

Liko 4 dukterys, 2 žentai, 7 anūakai ir 3 proanūakai.

Šeima dėkoja Tėvams Jėzuitams už dažną apilankymą ligonės per 7 mėnesius, už duotą salę sermenims ir už palydėjimą į kapines.

Septintos dienos mišios buvo spalio 9 d. šv. Kazimiero parapijos koplyčioje.

APIE PILIS iš 3 psl.

Ne veltui Kudirka tautinio atgimimo metu rašė: „Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia“. Tos stiprybės reikia kiekvienai išeivijos lietuvių kolonijai, įskaitant ir mūsų šei. lygiai kaip ji reikalinga ir sovietų valdomoje Lietuvoje.

ro keletos mėnesių pasibaigs jaunimo puslapyje spausdinama kelionė tarp pasaulio lietuvių ir prasidės kelionė po Lietuvą - po tas įdomias sritis, kuriose gyvena São Paulo lietuviai, jų tėvai ir seneliai.

Baltiečių parodoje spalio 13-22 São Paule (Praça Roosevelt) vienas skyrius skirtas kaip tik žinioms iš Lietuvos istorijos ir Lietuvos vaizdams, įskaitant garsiąsias pilis ir miestų praeities bruožus.

Antanas Saulaitis, SJ.

ŠIO M.L. NUMERIO GARBĖS LEIDĖJA

STEPAS IR SALOMĖJA NARUŠIAI

Steponas praėjusią savaitę minėjo 70-tą savo gimtadienį, Vieton baliuko išleisdžia šį M.L. numerį.

Be to, juodu abu jau kelinti metai padeda patuošti laikraštį paštui. O ir šis numeris nebe pirmas jų išleidžiamas.

Labai dėkinga
M.L. Administracija

KAS NEUŽSIMOKA UŽLAIKRAŠTĮ, TAS KASA JAM DUOBĘ. AR JŪS JAU UŽSIMOKĖJOTE?

AR ŽINOTE, KAD DAR NĖ PUSĖS PRENUMERATORIŲ NEUŽSIMOKĖJO??

Šį šeštadienį ir sekmadienį 17-22 val.

! KERMOŠIU? ! KERMOŠIU???

! KERMOŠIU!

Gal ir
JŪS
LAIMĖSIT

PANAŠU,
MOTOCIKLA!

